

המושג שלי - כבוד האדם

10.12.1948. בישראל עוגן ערך זה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בו מפורטות, בין היתר, זכויות היסוד המגיינות על חיי האדם, גופו, כבודו, קניינו, חירותו ופרטיותו. עלינו לבחון אם אנו כמדינה וכחברה באמת מעניקים לכל אדם זכות לחיים בכבוד. אם אנו באמת מיישמים ערך זה ביחס לעניים, למובטלים, לעובדי קבלן, לזקנים, לנכים, למיעוטים, לפליטים, לפלשתינאים, לנשים, לחשודים בביצוע עברה, לניצולי שואה או אפילו ליחס שמקבל חולה המאושפז בבית חולים. חביב אדם שנברא בצלם.

שרון ואודי הקר

ערך "כבוד האדם" הינו הערך הבסיסי בכל חברה דמוקרטית, ולפיו לכל אדם באשר הוא אדם, "זכות טבעית" לכבוד. זכות זו כוללת זכויות רבות נוספות, שבראשן הזכות לחיים, לחירות ולשוויון. בתורה מצאנו שזכותו של כל אדם לכבוד נובעת מכך שהוא נברא ב"צלם אלוהים". בדברי חכמים אף מצאנו התייחסויות רבות לחשיבות העצומה שהם מייחסים לכבוד האדם. לדוגמה: "גדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה שבתורה" (בבלי, ברכות יט, ב). במשפט הבינלאומי הוכר ערך "כבוד האדם" כערך בסיסי בהכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, שנחתמה בעצרת האו"ם ביום

יעקב ועשו-תורשתי או סביבתי?

תאומים זהים לקבוצות של תאומים לא זהים. מחקרים כאלו מאפשרים להעריך את מידת ההשפעה שיש לגנטיקה ולסביבה על תכונות אופי, התפתחות מחלות ועוד. בנוסף, ישנה חשיבות רבה למחקרים שמבוצעים על תאומים שהופרדו בלידתם וגדלו בסביבות שונות. לתצפיות על תאומים אלו יש ערך רב כשמשווים את השונה והדומה ביניהם ביחס לאוכלוסייה הכללית, וכך ניתן לבדוד את השפעת הגנים. כיצד היה עולם המחקר מכריע בשאלת חז"ל לגבי יעקב ועשו? אז אם להתייחס לשאלת ההשפעה על תכונות אופי- מדובר בנושא שנחקר רבות בקרב תאומים זהים, תאומים לא זהים ותאומים מאומצים. נמצא שתאומים זהים שגדלו בנפרד, דומים במבנה אישיותם הרבה יותר מאשר שני בני אדם אקראיים. בנוסף, תאומים זהים דומים יותר זה לזה באופיים מאשר תאומים לא זהים. כמו כן, אחים ביולוגיים דומים זה לזה באופיים בהשוואה לאחים מאומצים. ממצאים אלו מעידים שלתורשה השפעה ניכרת על מבנה האישיות. כמו כן נמצא שאחים מאומצים, שהמשותף ביניהם הוא רק הסביבה בה הם גדלים, דומים בבגרותם בתכונות אופיים לא יותר מאשר שני בני אדם אקראיים באוכלוסייה. על פי המחקר, אפוא, התורשה היא הגורם המשפיע יותר לגבי תכונות אופי. זאת כמוזן בעירובן מוגבל, עד פרסום המחקר שיוכיח את ההיפך בדיוק...

בנימין גרינברג

ומהם יחדיו היה אמור להתפתח עם ישראל, אך משהו השתבש לאורך הדרך. מדרשים רבים מספרים שהתפתחותם של יעקב ועשו הייתה זהה מלידתם ועד גיל שלוש-עשרה, ובשלב זה התרחש משהו שגרם לפיצול בדרכיהם. לעומת זאת, המדרש בבראשית רבה מספר: "וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקֶרְבָּהּ - ר' יוחנן וריש לקיש. ר' יוחנן אמר: זה רץ להרוג את זה וזה רץ להרוג את זה. ריש לקיש אמר: זה מתיר ציוויו של זה וזה מתיר ציוויו של זה. רבי ברכיה בשם רבי לוי: שלא תאמר משיצא ממעי אמו נזדווג לו, אלא עד שהוא במעי אמו זירתו מתוחה כנגדו, זהו שכתוב: 'זרו רשעים מִקְרָחם'". מדרש זה מייצג את הקוטב השני, שטוען שאין לחינוך ולסביבה כל השפעה על גורלו של עשו, משום שזו נקבעה כבר ברחם איו. אין זה מפתיע שדיון זה התפתח אצל חז"ל דווקא סביב זוג התאומים יעקב ועשו. עד ימינו הכלי המדעי המרכזי ביותר בשאלת המשקל של התכונות המולדות לעומת השפעות הסביבה על גורלו ואופיו של האדם (Nature versus Nurture) הינו מחקרי תאומים. ערכם הגבוה של תאומים לעולם המחקר נובע מהדמיון הגנטי הרב שיש ביניהם, בשילוב עם סביבה דומה בה הם גדלים. תאומים זהים הם זהים כמעט לחלוטין בהרכב הדי.אן.אי שלהם. המשמעות המחקרית היא שרוב השינויים המתפתחים בין תאומים זהים במשך השנים נובעים מהשפעות שונות של הסביבה עליהם. אצל תאומים לא זהים, לעומת זאת, כ-50% מהגנים אינם משותפים, וערכם המחקרי הוא בעיקר הסביבה הזוהר בה הם גדלים. מחקר תאומים קלאסי משווה את ההבדלים במדדים שונים בין קבוצות של

פרשת "תולדות" מפגישה אותנו עם זוג התאומים הראשון והמפורסם ביותר בתורה. למעשה, רק עוד זוג תאומים אחד מוזכר בתורה - פרץ וזרח בני תמר, שמוזכרים בהמשך ספר בראשית. "וַיִּמְלֹאוּ יָמֶיהָ לְלֵדָת, וְהָיָה תוֹמָם (תאומים) בְּבֶטְנָה. וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹן, כְּלוּ פְאֶדְרֵת שְׁעָר, וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו. וְאַחֲרָיו כָּן יֵצֵא אָחִיו, וַיְדוּ אֶחְזֵת בְּעֵקֵב עֵשָׂו, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב" (בראשית כה, כד-כו). מהכתוב עולה שלידת תאומים היה מאורע יוצא דופן בתקופה זו, אם להסתמך על ניסוח הכתוב "והנה" - מטבע לשון שמבטא בתורה פליאה וחידוש. על פי תיאור המראה החיצוני של עשו ויעקב מיד עם לידתם, הם, ככל הנראה, לא היו תאומים זהים. למרות שעשו ויעקב נולדו לאותם הורים והתפתחו יחדיו באותו הרחם, הם מתפתחים באופן שונה לחלוטין, שוני שמסתבר כגורלי ביותר בתולדות עם ישראל. חז"ל עסקו לא מעט בהקשר זה, בשאלה שממשיכה להעסיק חוקרים רבים עד ימינו: מה אחראי להבדלים בין אנשים? במדרש זוטא, שיר השירים, כתוב: "ביעקב כתיב: 'וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים' - הרי יעקב ועשו. כשם שחל השם על יעקב, כך היה ראוי שיחול על עשו. עשו היה ראוי שייקרא יעקב, ויעקב היה ראוי שייקרא עשו. עשו היה ראוי להעמיד מלכים ויעקב היה ראוי להעמיד כוהנים. הברכות הראשונות לעשו והאחרונות ליעקב. לאה וזלפה ראויות לעשו, ורחל ובלהה ראויות ליעקב. וניטלו ממנו כל המתנות האלו. מכר בכורתו ליעקב, מיד נאמר עליו: 'הָיָה קֶטָן נְתַמְיָךְ בְּגוֹיִם; בָּדָד אָתָּה מְאֹד'". מדרש זה מציע שיעקב ועשו נולדו שווים,

מרק"ם - רשת הקהילות המעורבות
מברכת את קהילות קשת על קבלת
האישור להצמחת בית הספר
לכיתות החטיבה.

פרשת השבוע למשפחה

פרשת תולדות

פילוסופים וסופרים רבים והפכה לאחת התמונות המוכרות בתרבות האנושית: "הקל קול יעקב והידיים ידי עשו" (שם, כז כב). עם חלוף הדורות עשו המרומה הפך לסמל הרשע המוחלט, בעיקר הוא מסמל את הקיסרות הרומית האכזרית.

הפעם אתרכז דווקא ביחס הלא שוויוני, הדיפרנציאלי של יצחק ורבקה לבניהם. מדובר באחת הדוגמאות הבולטות לתופעה שחל עליה טאבו מסוים, תופעה של העדפת ילד אחד על פני אחר בתוך המשפחה. הנושא לא קל לעיכול ולדיון אבל בכל זאת, הפרשה נותנת הזדמנות פז להציף ברוח לימודית ונעימה את הנושא הטעון הזה. האם ניתן בכלל "לאהוב אותו הדבר"? האם ניתן למדוד את האהבה ההורית בסרגל?

ולסיום, כמסורת המדור, ריאיון קצר עם בתי רוני, בת השנתיים וחצי:
"את מי אבא אוהב הכי בעולם?"
"אותי."
"ואת מי רוני אוהבת הכי בעולם?"
"את אימא."
ככה זה באהבה.

העוינות ביניהם לא מאחרת לבוא. אבינו יעקב, "איש תם, יושב אהלים" (שם כה, כז), מנצל בלי שמץ של תמימות את חולשתו של אחיו העיפי והרעב וקונה את הבכורה תמורת נזיד עדשים. יעקב, שעתיד להיזכר כצדיק גדול, חי בסביבה של רמאות ושקר. וזוהי רק ההתחלה...

אחר כך מגיע סיפור הירידה השנייה לנגב (גרה), סוג של "טיול שורשים" עבור יצחק. יצחק שנתפס בדרך כלל כדמות פסיבית ומובלת מגלה כאן כישרונות פוליטיים לא מבוטלים, אם נתעלם לרגע מעקרונות המוסר המודרני. התנועה הפמיניסטית עוד לא הייתה אז, ו"לא שופטים את המנצחים". בסופו של דבר, נכרתת ברית עם אבימלך מלך פלשתים ומונחת אבן היסוד לברית הנגב.

הפרשה נמשכת ואנחנו מתוודעים לאחד האירועים הדרמטיים ביותר בתולדות המשפחה - גניבת הבכורה. רבקה אחראית על התרמית ויעקב לא נרתע מלשתף איתה פעולה. הסצנה שבה יצחק, הזקן העיוור, ממשש ומריח את בנו המחופש, כאילו יודע שמרמים אותו ובכל זאת נופל בפת, הסעירה את דמיונם של אמנים,

פרשת השבוע פורשת לפנינו את אחד הפרקים המוכרים והמורכבים ביותר בסיפורי התורה. כל כך הרבה דברים קורים כאן - ממש חומר לסאגה ספרותית שלמה. הסיפור מתחיל לאחר מות שרה ואברהם. זרקור הבמאי מופנה לעבר משפחתו של יצחק. על דמותו של האב השני אנו מסיקים בעיקר מתוך הדרך בה היא משתקפת דרך ההתרחשויות סביבו, משום שקשה לבנות תמונה חיה של יצחק מהפשוט. זאת הפרשה היחידה בחומש שמוקדשת ליצחק - לעומת שלוש פרשות על אברהם ושבע פרשות שלמות על יעקב. יצחק מבקש מאלוהים בנים והקב"ה נעתר: "וַיִּתְּהַר רִבְקָה אֶשְׁתּוֹ. וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקַרְבָּהּ" (בראשית כה, כא-כב). רבקה מקבלת מידע מוקדם על עתיד הבנים עוד בזמן ההיריון - "שְׁנֵי לְאִמִּים, מִמֵּעֵן יִפְרְדוּ" (שם כה, כג). המידע קצת מעורפל אבל הוא ממקור ראשון. אין כאן סיכוי לאהבת אחים תאומים או לשוויון הזדמנויות. אין צורך בהמלצות של פסיכולוגים התפתחותיים "להפריד אותם לכיתות שונות" ו"לא להלביש אותם בבגדים זהים". האחים שונים באופיים כמו שני קטבים.

אלכס גורי

אורחת בקשת: ראיון עם מלכה פקר

אם יש נישואי תערובת הילדים נשארים בחיק היהדות. בחלק מהתנועות לא מקבלים אותם, ואז שני בני הזוג עוזבים את היהדות. אני חושבת שאם מישהו או מישהי רוצים להיות יהודים אז כל הכבוד להם. שוב, אני מאמינה שהבעיה היא שלאורתודוקסים יש יותר מדי כוח בשלטון בישראל.

איזה תגובות את מקבלת ברחוב כשרואים אותך עם כיפה?

אני לא הרבה זמן עם כיפה - רק מראש השנה. הייתי בחוף הים בישראל ועשיתי מדיטציה והחלטתי לעשות משהו חדש. כל שנה אני מנסה להוסיף משהו מהטקסים היהודיים לאורח חיי. אז השנה החלטתי להתחיל לחבוש כיפה. לי זה מזכיר שיש שכניה בכל העולם - כל הזמן. ביום הראשון שחבשתי כיפה מישהו אמר לי: "את רפורמית? זה קול". ביום השני מישהו אמר לי: "מה, את גבר?" אני לא רוצה להגיד עם זה משהו. עשיתי את זה רק בשביל עצמי. זה מזכיר לי שיש אלוהים בכל העולם, כל הזמן. לפעמים אני קצת פוחדת - כשאני בירושלים, אני דואגת לביטחוני.

לראיון המלא ולסרטי וידאו, ראו בלוג "ודברת במ":

<http://www.gesherm.org/vedibartabam/>

אביאור בירון

יש אמונה שהאוטונומיה של הבן-אדם חשובה יותר מההלכה, אך גם דעת הקהילה חשובה.

על מנת להסביר יותר אני רוצה לספר על התפילה בבית הספר שלי בארה"ב. כל יום בשבוע כשיש לנו שיעורים יש לנו גם תפילה. כל אחד בתורו יכול להתאמן להיות שליח ציבור. בכל יום שני יש לנו תפילה מסורתית. כל יום שלישי יש תפילה יצירתית וסטודנטים יכולים לשיר שירים, לקרוא שירים, ולהוביל תפילה בתנועה ובריקוד. זה ממש תלוי במי שמוביל. כל יום רביעי יש מעגל תיפוף ומדיטציה.

אם הישראלים היו מזמינים אותך להיות הרבנית הראשית הראשונה לישראל, מה היית עושה?

לא, תודה! אני לא אוהבת דברים פוליטיים. אבל יש לי חברות, ואני רוצה שהן יעשו זאת.

מה היית רוצה שיעשו?

אני רוצה שכולם יוכלו לגור כאן ביחד בשלום. זה קשה. אני מבינה שהאורתודוקסים רוצים שעל פיהם יישק דבר, אבל זה בלתי אפשרי.

מה דעתך על בעיית הגיוור בישראל?

בתנועה שלנו כדי שהילדים ייחשבו יהודים גם האב וגם האם יכולים להיות יהודים. ואז,

ב-03.11.2011 פגשתי את מלכה פקר "בעלמא" בתל-אביב. מה שמשך אותי לדבר איתה זו הכיפה הצבעונית שחבשה. חשבתי שהיא שייכת לזרם הרפורמי, אך התברר לי שהיא לומדת להיות רבה רקונסטרוקטיבית. הצעתי לראיין אותה ל"ודיברת במ" ולשמחתי, היא נענתה להזמנה.

מה את עושה פה?

אני לומדת להיות רבה בפילדלפיה. הלימודים הם במשך שש שנים.

לא כל יום רואים אישה עם כיפה. האם את רפורמית?

לא! אני שייכת לזרם היהדות הרקונסטרוקטיבית.

יהדות רקונסטרוקטיבית היא תנועה ביהדות המודרנית. היסוד של הזרם הוא ברעיונות של מרדכי קפלן.

מה מאפיין את הזרם הרקונסטרוקטיבי היום?

אנשים בתנועה מאמינים שההלכה אינה נחשבת כמחייבת, אבל היא מקור השראה חשוב. אנשי הקהילה מחליטים ביחד מה הם עושים בתהליך החינוך ולימוד המקורות, ומשוחחים יחד על ערכים.

רגע משפחתי

אנחנו משפחה. משפחה של כל מיני. כל מיני מצבי רוח, כל מיני התמודדויות, כל מיני רגעים, כל מיני רגשות. בעלי, עמוס, אומר שתמיד נראה לי שבמשפחות אחרות זה נראה הרבה יותר פשוט, אבל שכולם זה מורכב. אני מתחילה להאמין לזה, אבל הרבה זמן חייתי בתחושה שאצלנו זה הכי מורכב בעולם. בכל אופן, משפחה זה משהו שכולנו הכנסנו את עצמנו אליו, ומה שמרתק בדבר הזה שנקרא "משפחה", זה שאין משהו אחד נכון וברור; וזה גם הקסם והיופי של כל הדבר הזה. אז בתור אחת שמנסה לחקור את מושג המשפחה, אביא מעל דפי עיתון זה את המעבדה הפרטית שלי, של בעלי עמוס, ושל ארבעת ילדינו - אחינועם, בת 12, עמית וגיל, תאומים בני 10 ואיתמר, בן 3.

"לפעמים" אני לא מרוצה. לא מרוצה מכך שעמית ואיתמר משתוללים ורבים, לא מרוצה מכך שגיל קורא ללא הפסקה ואף מביא את ספריו לשולחן האוכל, לא מרוצה מכך שאחינועם לא שמה את התיק במקום, לא מרוצה מהבלגן בחדרים וכו'. ועמוס? עמוס מרוצה. הוא מרוצה מכך שהילדים מתקשרים ביניהם, מרוצה מכך שהילדים קוראים ספרים, מרוצה מהחיים בבית, גם אם זה אומר שיש קצת בלגן.

ואני יודעת שהוא צודק. ואני יודעת שיום אחד אסתכל על כל ה"מהומה" שהייתה ואתגעגע לרעש, ללכלוך, לכתמי השומן ולחול בכל מקום (טוב, אולי לזה לא אתגעגע).

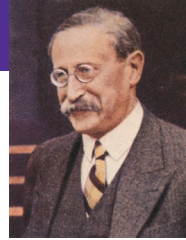
אז איך מגשרים על הפער הזה בין ההבנה שהכול בסדר לבין העצבים שמגיעים בפתאומיות, בין הרצון שיהיו חיים בבית שכוללים שמחה, התלהבות וקשר לבין הרעש והבלגן שחיים אלו מביאים עימם?

אני נעה בין הניסיון לשתוק ולא להעיר על כל דבר (ולא כל כך מצליחה) לבין הניסיון "לחנך" ולגרום לילדים להיות יותר ממושמעים. אבל הדבר שאני מעוניינת בו יותר מכול הוא לא לראות את כל מה שקורה בבית. אך אני כנראה מסוג האנשים שסובלים מהסימפטום שנקרא "ראיית יתר". הגננות והמורות קוראות לזה: "יש לי עיניים בגב". קשה לשאת כל כך הרבה עיניים. זה מכביד, מעייף ולא יעיל. ניסיתי לערוך בירור על ניתוח לייזר בעיניים, שזויר לי את איכות הראייה, אך המנתח אמר שבגלל שהבעיה מושרשת כל כך עמוק (ובמילים אחרות: גם אימא שלי סובלת מהסימפטום הזה, גם סבתא שלי, וגם אימא שלה...), עליו לנתח את כולן, ומכיוון שלא כולן יכולות להגיע, הניתוח לא יצליח.

אז כרגע אני עדיין סובלת... אבל לפחות עושה את זה בשקט.

מיכל שור

לאון בלום

למחנה בוכנוואלד. הוא שוחרר משם על ידי הצבא האמריקני בשנת 1945.

בדצמבר 1946 הקים בלום בצרפת ממשלת מעבר, שהתקיימה כחודש אחד בלבד, עד שנבחר הנשיא הראשון של הרפובליקה הרביעית. לאחר זאת פרש מפעילות פוליטית.

בלום היה אוהד של הציונות, אליה נחשף על ידי חיים ויצמן. אחרי הכרזת בלפור, ניצל בלום את השפעתו כדי להכשיל את התנגדות הצרפתים למנדט בריטי. בשנות העשרים היה בלום בין הסוציאליסטים הצרפתים הפעילים ביותר התומכים ברעיון "ארץ ישראל העובדת" ו"הבית הלאומי". כסוציאליסט ראה בארץ ישראל היהודית מעבדה להתקדמות חברתית. ב-1943, כשנודע שהוא נשלח לבוכנוואלד, הוקם על שמו בארץ קיבוץ כפר בלום.

לאחר מלחמת העולם השנייה, בעקבות טראומת השואה, גברה אהדתו של בלום לציונות. לידידות בין בלום ליוזימן הייתה חשיבות ניכרת בהבטחת תמיכתה של צרפת בתנועה הציונית במאבקה בשלטון הבריטי. בלום גם יזם ופיתח את הקשרים בין המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית ותנועת העבודה. הוא הכיר בצורך בפתרון מידי לשארית הפליטה מהמחנות. המדיניות הבריטית של הגבלת עלייה והפניית פליטים מיואשים לקפריסין עוררה את זעמו. נוקשות הממשל הבריטי כלפי אוניית הפליטים "אקסודוס" זעזעה את בלום, אשר השפיע על השלטונות שלא להיכנע ללחץ הבריטי, ולא להוריד את המעפילים בצרפת. בלום לא סלח מעולם לממשלת הלייבור על מדיניותה. לקראת ההצבעה באו"ם ב-1947 מילא בלום תפקיד מרכזי בעיצוב דעת הקהל הצרפתית בעד תוכנית החלוקה.

את דמותו של בלום ניתן לסכם על פי דברים שכתב בעת שהותו במחנה בוכנוואלד: "לא רק שלא נדבקתי ברעיונות של מעשי נקם, לא רק שלא התכחשתי לאף אחד מעקרונותיי משכבר, אלא להפך - דבקתי בהם בביטחון שלם יותר ובאמונה לוחטת יותר מאשר אי פעם. דבקתי בהם לא למרות, אלא בגלל היותי צרפתי, סוציאליסט ויהודי. התנאים לשלום אמת הם תמיד אותם תנאים, כשם שהתנאים לצדק סוציאלי הם תמיד אותם תנאים. אין הם נתונים לחסדיהן של צרותינו הלאומיות או האישיות. אני שייך לגזע שחייב למהפכה הצרפתית את החירות ואת השוויון האנושי שלו, ודבר זה לא יישכח לעולם."

הוא נפטר ב-1950.

אלי רבל

מהפכנים יהודים

"למען האנושות כולה"

לאון בלום היה היהודי והסוציאליסט הראשון שעמד בראש ממשלת צרפת. השילוב בין יהדותו של לאון בלום לעמדותיו הסוציאליסטיות הופך אותו לדמות מרתקת. הוא גדל במשפחה יהודית מסורתית בחבל אלזס, הצטיין בלימודיו והתחנך בבתי הספר היוקרתיים ביותר של הרפובליקה הצרפתית. הוא היה חסר כל השכלה יהודית אבל מעולם לא התכחש ליהדותו.

פרשת דרייפוס קירבה אותו לסוציאליזם הצרפתי ולחוג קטן של אינטלקטואלים אוהדי דרייפוס, שלחמו למען צדק אינטגרלי ואידיאלים מוסריים אוניברסאליים.

עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה נרצח מורוה הרוחני של בלום, ז'אן ז'ורס, מראשוני הסוציאל-דמוקרטים, שהאמין כי המלחמה הינה האסון הגדול של האנושות, וכי רק ברית הדוקה בין הפועלים בכל המדינות תוכל למנוע אותה. כתוצאה מכך הוא "סומן" על ידי הימין כבוגד וכאנטי-פטריוט, ושילם על כך בחייו. מאורע טרגי זה דרבן את בלום לאקטיביזם פוליטי, ועד תום המלחמה כבר הפך למנהיג הגדול של הסוציאליזם הצרפתי. במשך כל שנות פעילותו התגבשה אצלו הערכה רבה לחוקי הדמוקרטיה ולערכן של החירויות האזרחיות. בלום לא סטה מעולם מהתנגדותו לשימוש באלימות וטרור כמכשיר פוליטי, בין אם על ידי הימין, בין אם על ידי השמאל.

ב-1936 הביא הצורך הדחוף בסולידריות נוכח סכנת הפאשיזם את גוש מפלגות השמאל בצרפת להקים את "החזית העממית", ה-Front Populaire, שבראשה עמד בלום. עם ניצחון החזית בבחירות נבחר בלום לראש ממשלה. במהלך כהונתו הקצרה - שנה בסך הכול - הוביל בלום לשינויים חברתיים וכלכליים משמעותיים, כמו הלאמת הבנק של צרפת, הנהגת הסכמי עבודה קיבוציים, מהפכת החופשה בתשלום ושבע עבודה של 40 שעות. כישלונם של בלום לשקם את כלכלת צרפת, וחילוקי דעות לגבי אי-מעורבות צרפת במלחמת האזרחים בספרד הביאו לנפילת ממשלתו ב-1937. אחריו מונה דלאדיה, איש ימין אנטי סוציאליסט שנגרר אחרי מדיניות הפיוס של בריטניה עם היטלר.

כמתנגד למשטר פטן (ששיתף פעולה עם הנאצים), נאסר בלום ב-1940 והועמד למשפט ראוה בעיירה ריון. ממשלת וישי ניסתה להאשימו בתבוסה הצרפתית ואף בבגידה. עמידתו האיתנה של בלום על צדקתו גרמה לכך שהמשפט הופסק לאחר שבועות אחדים. הוא נמסר לידי הגרמנים, ונשלח ב-10 בנובמבר 1943

עדי, הנשואה לנתנאל הגיעה השנה יחד עם בני ביתה למזכרת בתיה, מכפר הנוער בן-שמן (ראו ערך למטה). עדי ונתנאל נהנים מאוד מהמקום ושמחים על המעבר. לבני הזוג שתי בנות: זיו, בכיתה א' ב"קשת", ומיקה בת שנתיים.

דפני לייף - האישה והכובע. **גלעד שליט** - שישוחרר בקרוב, אמן (הערה: הראיון נערך כאשר רק החלו השמועות אודות שחרורו הקרוב). **מזכרת בתיה** - מושבה קסומה. **תפילה** - תפילה? משהו שאנחנו יכולים ללמוד ממנו. **מולדת** - ארץ ישראל. **גיבור תרבות** - שלום חנוך. **כינוי חיבה** - קטנה. **חיית מחמד** - דגים. **נוער** - באנו מכפר נוער שם גרנו שמונה שנים. זאת הייתה תקופה כיפית לאללה, שמילאה אותנו בהמון תכנים חדשים. זאת הסיבה שבאנו למזכרת בתיה, מתוך רצון לתת חינוך טוב לילדים שלנו. **בן-שמן** - הבית הקודם שלנו. **נרגילה** - סבבה. **סנדלים תנ"כיות** - ארץ ישראל הישנה והטובה. **אוכל** - שיהיה טריפוליטאי, והרבה... **חרדים** - קיצוני מדי. **מוזיקה מזרחית** - לא הטעם שלי. **מוזיקה קלאסית** - גם לא. **איון** - שלא תיפתח משם הרעה. **ועדת טרכטנברג** - הלוואי שמהו אחד ייקחו, ושזה יביא לשינוי של ממש. **אוי"ם** - או"ם שמום. **סטיב ג'ובס** - מבאס מצד אחד, אבל מצד שני מעניין מה הוא עוד ייתן לעולם אחרי מותו. **מייל קהילתי** - סבבה לגמרי, טוב שיש אותו. שומר אותנו בתמונה. **שביתת הרופאים** - שיגמרו אותה כבר, זו סאגה בהמשכים. **מיקי מאוס** - הוא כבר צריך להיות זקן, נכון? מיקי מאוס בשבילי זה שוליית הקוסם. **מסר לאומה** - שיהיה שמח וכיף ב"קשת".

10 צעדים

בפינה הראשונה התבקשת לקשר בין "קשת בענן" לבין "גשר המיתרים".

הנסיך הקטן חזר אלינו סיפור בהמשכים

"המבוגרים" פתח פתאום הנסיך הקטן "המבוגרים אוהבים ילדים, נכון?".
 "בוודאי" עניתי לו. "בייחוד את הילדים שלהם. תראה איך הם הולכים איתם יד ביד ושירים להם שירים".
 "אז למה הם הולכים כל בוקר לעבודה?" שאל.
 "המבוגרים צריכים להרגיש סיפוק, להשיג הישגים ולעמוד באתגרים" ניסיתי להסביר, "וגם הם צריכים להרוויח כסף".
 "והם אוהבים לעבוד?"
 "חלקם אוהבים, חלקם נהנים וחלקם עושים את זה רק כי צריך".
 "אבל כולם הרי אוהבים את המשפחות שלהם, נכון?" חזר הנסיך הקטן.
 "בטוח!" עניתי. "הכי כיף זה להיות עם המשפחה. תראה איך כולם שמחים כשמגיע סוף השבוע".
 "אז למה" הקשה, "למה הם מתלוננים כל הקיץ, ונושמים לרווחה כשמגיע סוף החופש?".
 שתקתי.
 "המבוגרים באמת מוזרים מאוד", אמר הנסיך הקטן בינו לבינו.
 לפעמים יש לי הרגשה, שאולי גם אני עדיין לא מבין עד הסוף איך הדברים עובדים פה, על כדור הארץ.

- להלן תשובתו הנחשנית של אהד פרוש:**
- קשת בענן.
 - נח - התבשר באמצעות הקשת על הברית עם אלוהים.
 - תיבת נח - בה הוא ניצל מהמבול.
 - החיות שהיו בתיבה - שניים שניים או שבעה שבעה, ממש גן חיות שלם!
 - מזכיר את גן החיות התנ"כי בירושלים, בו יש אזור משחקים בצורת התיבה של נח.
 - בגן החיות מתגוררת חנה, טיגרסית סומלית, זן שבפועל נכחד כבר בטבע.
 - חנה הרגה את כל ילדיה אחרי ההמלטה. את הגור האחרון הצילו העובדים וגידלו אותו בביתם עד שהיה גדול מדי, והם חששו שיפגע בהם או בילדיהם.
 - בסן פרנסיסקו, בדצמבר 2007, היה מקרה בו הצליח טיגריס סיבירי לצאת מתחומו, הרג מבקר בגן ופצע קשה שניים נוספים לפני ששוטרים ירו בו למות.
 - גשר הזהב בסן פרנסיסקו - סמלה של העיר - נראה ממקומות רבים בתוכה.
 - גשר המיתרים (בירושלים).
- תודה רבה, אהד!

האתגר הבא: אנא קשרו קשר בין המושגים "נזיד עדשים" ו"גיאומטריה".
 בהצלחה!
 ישי להמן

ילדים מציירים

"ודברת בם" עולה שלב ונהפך לאינטרקטיבי. כנסו עכשיו והגיבו למאמרים: <http://www.geshermb.org/vedibartabam/>